

Tema 1: Els diners.

1.1. Abans dels diners.

Els primers coneixements que es tenen de l'ús dels diners es remunten a l'intercanvi de barres de metall en temples babilònics cap als anys 3000 a.C.

Abans les comunitats eren petites i qualsevol objecte podia ser intercanviat. L'intercanvi de bens sense utilitzar diners es coneix com a **permuta**; però no tan sols s'intercanviaven bens, també s'intercanviaven serveis (per exemple, ajudar a netejar un camp podia permutar-se per ajudar a construir una cabana).

Quan parlem de permuta?

- 1) *Quan els bens que participen en una permuta són equivalents en valor.* És impensable l'intercanvi de bens desiguals pel que fa al valor que tenen, així per exemple, és de sentit comú que no es pugui permutar un cavall per una poma; i
- 2) *Quan l'intercanvi satisfà les exigències de les persones implicades.* Per exemple, la Marta té un cistell de pomes i necessita una gallina, i el Bernat no té gallines, només té farina. La permuta no es possible, per molt que el Bernat necessiti la fruita.

Per solucionar aquests problemes, va ser necessari definir un sistema d'equivalències, i per això alguns pobles de pastors avaluaven els productes en caps de bestiar. Per exemple, en *La Ilíada* d'Homer, l'armadura de bronze de Glauc s'avalua en nou bous.

Activitat 1.1.

- a) Doneu les dues condicions bàsiques per tal que es pugui donar una permuta.
- b) L'Arnau i el Jordi són dos amics que volen fer una permuta d'objectes. L'Arnau té 100 bales de cristall, 25 CD de música actual i una col·lecció de cromos estrangers molt valuosa, mentre que el Jordi té 200 cromos de Bola de drac, 8 pel·lícules de dibuixos animats en DVD i 7 llibres de còmics. Definiu un sistema d'equivalència per tal que aquests dos amics es puguin intercanviar aquests objectes respectant les dues condicions bàsiques de permuta.

Activitat 1.2.

Observeu els valors comercials dels indis americans:

1 cavall = 10 rifles

30 pells de castor = 1 barril de rom

5 vestits de pell de búfal = 1 collaret d'urpes d'ós

3 pells de búfal = 1 manta blanca

8 vestits de pell de búfal = 10 pells de visó

4 vestits de pell de búfal = 1 manta de colors

- a) Quins productes es comparen amb vestits de pell de búfal?
- b) Ordeneu de més gran a més petit el valor d'un collaret, d'una pell de visó i d'una manta de colors.
- c) Quants vestits de pell de búfal necessitaríeu per tal de poder permutar-ho per 2 collarets d'urpes d'ós, 5 pells de visó i 5 mantas de colors?
- d) Teniu 300 pells de castor i voleu mantas blanques i rifles. Raoneu si podeu fer aquesta permuta.
- e) Definiu les equivalències que cregueu oportunes per tal que tots els productes es puguin permutar.

Activitat 1.3.

A continuació tenim un exemple d'intercanvi directe de béns en una hipotètica societat agrícola.

10 sacs de blat = 1 bé

3 bens = 1 vedell

6 vedells = 1 vaca

- a) Quants sacs de blat necessiteu per comprar un vedell? I una vaca?
- b) Quants bens necessiteu per comprar una vaca?
- c) Amb 47 bens, quantes vaques podeu comprar? Amb els bens que us sobren, quants vedells podeu comprar? I, encara us sobren bens. Amb aquests, quants sacs de blat podeu comprar?

1.2. Els primers patrons monetaris.

El sistema de permutes tenia alguns inconvenients com molt bé sabeu. Els bens i els serveis que s'intercanviaven havien de tenir el mateix valor i havien de ser acceptats per les parts implicades.

Aquests inconvenients van ser superats quan es va acordar que alguns objectes fossin lliurats a canvi del que cadascú necessitava. Aquests objectes eren una mena de diners. Al llarg de la història molts són els objectes emprats per la permuta: conques, eines, rajoles de te...

Un cop els pobles van tenir un **patró monetari**, l'intercanvi va donar lloc a la **compra** i la **venta** i, en conseqüència, al **comerç**.

Els *patrons monetaris* havien de complir una sèrie de requisits per tal que fossin útils:

- 1) Havia de ser acceptat per les persones que efectuaven la permuta.
- 2) Quants grups diferents utilitzaven patrons monetaris diferents, no era possible l'intercanvi llevat que s'establís un *valor de canvi* entre els patrons. Així doncs, calia que el patró monetari fos acceptat pel màxim nombre de persones.

Entre els patrons acceptats, tenim les *conques de cauri* que van ser utilitzades a gairebé tot el món.

La forma més útil de diner és aquella que es pot dividir en fraccions més petites, perquè, d'aquesta manera, es poden comprar coses de menys valor. A la Xina es van fer rajoles de te que els mercaders portaven. El te era un mitjà d'intercanvi molt acceptat en tot l'Orient i, a més, es podia dividir en fraccions més petites. Aquestes rajoles de te es van fer servir fins ben entrat el segle XX.

Un altre aspecte important dels patrons monetaris és l'estabilitat del seu valor, és a dir, el patró monetari no pot perdre valor, i per tant potencien l'estalvi.

A poc a poc es va veure la necessitat d'escollir un material i un sistema d'avaluació més estable i universal, així va sorgir els *patrons metàl·lics*. Els metalls es van fer molt populars perquè reunien totes les condicions esmentades. Al principi, es transformaven en eines, armes o objectes ornamentals, però més tard es va començar a conservar en barres que s'anaven tallant a trossos. El valor de cada peça es fixava pel pes, mesurat en grans de blat.

Quan algú comprava un objecte, la quantitat necessària per pagar-lo es determinava amb una pesada. Per això, els primers comerciants anaven equipats amb un sac d'or o plata i una sèrie de balances precises.

Activitat 1.4.

En Joan és un pescador que té un excedent de peix, que ven a la Irene per 60 cauris, però la Irene ven farina a en Pau per 30 cauris, i en Pau a en Joan eines per 70 cauris.

a) Completeu la taula següent:

		Venen		
		Joan	Irene	Pau
Compren	Joan			
	Irene	Peix = 60 cauris		
	Pau			

b) Completeu la taula següent amb les entrades i les sortides de cauris de cada persona. Els cauris que rep una persona, els indicarem amb el signe +; i els cauris que paga, amb un signe -.

	Cauris que rep	Cauris que paga	Cauris de saldo
Joan	+60	-70	-10
Irene			
Pau			
Total			

Activitat 1.5.

Les conques de cauri han estat el patró de moltes poblacions no industrialitzades, com ara els indígenes de les illes Maldives, al Txad i a tota l'Àfrica oriental, on no fa gaire temps es canviaven 5 francs francesos per 500 cauris.

- Quants cauris valia un franc francès?
- Quants francs francesos s'havien de pagar per un cavall valorat en 64000 cauris?
- Si disposàvem per aquell temps de 180 francs, quants bens podíem comprar si cadascun estava valorat en 2400 cauris?

Activitat 1.6.

Tot i que els pobles mesopotàmics eren molt avançats i organitzats, no havien arribat a usar la moneda. Utilitzaven el sistema de relacionar les mercaderies amb un producte patró que solia ser l'or o la plata. El valor es fixava pel pes. Els babilonis feien servir, entre d'altres, dues mesures de pes: el dàric d'or, de 8,5 grams, i el sicle de plata, de 112 grams. Els dos patrons tenien el mateix valor.

- Quants grams de plata equivalien a cada gram d'or?
- Quants grams de plata havien de pagar per 8 dàrics d'or?
- El sicle de plata hebreu pesava 14,5 grams. A quants sicles de plata hebreus equivalia un sicle de plata babilònic?

Activitat 1.7.

Un contracte de venda datat de l'època de l'Imperi Nou d'Egipte (segles XVI-XI a.C.) fixa en els termes següents l'import dels detalls corresponents a partir del dèben com a patró de pes (91 grams) i del coure com a metall de referència:

"NEBSMEN ha donat a HAI 1 bou igual a 120 dèbens a canvi de 2 pots de greix i guals a 60 dèbens, 5 draps de teixit igual a 25 dèbens, 1 vestit de lli meridional igual a 20 dèbens i 1 cuir igual a 15 dèbens".

- Quants cuirs es podien comprar amb 50 dèbens?
- Quin preu té un drap de teixit fi?
- Quants grams de coure calien per poder comprar un pot de greix?
- Quants quilograms de coure equivalien a un bou?

1.3. Les primeres monedes.

L'intercanvi on s'utilitzava metalls preciosos (or i plata) es va restringir durant molt de temps, mantenint novament en els mercats la venda i la compra per intercanvi directe de mercaderies. Un dels motius, la falsificació dels patrons mesclant altres metalls amb els metalls preciosos sense que es pogués descobrir el frau; un altre motiu, l'inconvenient a l'hora de fer la valoració de la mercaderia i la pesada de l'or o la plata.

El fet de disposar de petites peces metàl·liques d'un pes determinat i que poguessin ser comptades sense utilitzar cap mena de pesada va donar origen a les primeres monedes. Els reis i els governants dels diferents països van emetre peces de pes variat, de contingut metàl·lic i garantien el seu valor imprimint-hi el seu segell. Entre els segles VII i VI a.C. gairebé totes les ciutats gregues encunyaven monedes pròpies, que encara que tinguessin el mateix nom, el contingut d'or o de plata era diferent. Per exemple, el *dracma* era una moneda de plata que a Samos pesava 3,3 grams, i a Alexandria, 6,1 grams. Passava aleshores, exactament el mateix que no fa gaire amb el *franc francès* i el *franc suís*, que no tenien el mateix valor.

La major part de sistemes monetaris estaven basats en una unitat monetària bàsica a partir de la qual es creaven múltiples i submúltiples d'aquesta. Actualment també funciona així, com molt bé, sabeu la unitat bàsica a casa nostra és l'euro, els múltiples d'aquesta moneda és la moneda de 2 euros i els submúltiples, les monedes d'1, 2, 5, 10, 20 i 50 centims d'euro.

Però no tots els múltiples i submúltiples van ser monedes, algunes van servir només com a unitat de compte. Per exemple, el *talent grec* equivalia a 6000 dracmes, però no es van fer monedes que tinguessin aquest valor.

De vegades, si el rei anava escàs de diners, adulterava el contingut en or o plata de les monedes i substituïa una part del metall preciós per un altre metall barat, com el coure. El profit d'aquesta operació anava directament a les arquees de la corona. Els emperadors romans, començant per Neró, van adulterar el *denari de plata*, fins al punt que tan sols tenia un 5% de plata.

S'han fet servir monedes al llarg de 2500 anys, però el contingut i el significat d'aquestes ha anat evolucionant amb el pas del temps. Gairebé totes les monedes modernes es fan de coure, níquel o qualsevol altre metall lleuger i de poc valor, per molt que representen una quantitat de diners que el govern garanteix. Es tracta del **diner fiduciari**, aquell que no troba el seu valor en or o plata en el seu contingut, sinó en el valor que se li assigna.

Activitat 1.8.

El pes del *dracma grec* variava d'una ciutat a una altra. Així doncs, mentre que al Peloponès el dracma pesava 3,1 grams, a Alexandria tenia un pes de 6,1 grams. Un comerciant del Peloponès compra a l'Alexandria mercaderies valorades en 53 dracmes d'Alexandria. Quants dracmes de la seva ciutat ha de pagar?

Activitat 1.9.

El *denari de plata* es va començar a encunyar a Roma al voltant de l'any 212 a.C. El seu valor era de 10 asos. Cap el segle III a.C. s'acunyava el *sesteci de plata*, que valia 2,5 asos.

- Quants sestercis són un denari?
- Quin és el número més petit de monedes (denaris, sestercis i asos) necessàries per pagar una factura de 56 asos?
- Calculeu en asos, la compra d'una mercaderia de valor: 9 denaris, 16 sestercis i 8 asos.
- Quants sestercis són 256 asos? Quants en sobren?

Activitat 1.10.

El dracma grec (unitat monetària) es dividia en 6 parts, cadascuna de les quals s'anomenava òbol. Fent ús del significat dels prefixos que teniu en la taula, responeu les qüestions següents:

Prefix	Valor
Hemi	1/2
Di	2
Tri	3
Tetra	4
Penta	5
Deca	10
Dodeca	12
...	...

- a) Establiu les equivalències següents:
decadracma = dracmes
diòbol = òbols = dracmes
hemiòbol = òbols = dracmes
trihemiòbol = òbols = dracmes
tetròbol = òbols = dracmes
- b) Quants dracmes ha de pagar un comerciant per una mercaderia valorada en 15 tetròbols la unitat si compra 7 unitats?
- c) En quants dracmes es valora els diners d'una persona que té 250 hemiòbols i 85 trihemiòbols?

Activitat 1.11.

El sistema romà es basava en la *lliura* (453,6 grams), que equivalia a 20 sous, cadascun dels quals era de 12 denaris.

- a) Quants denaris són una lliura?
b) Quants grams de plata tenia un denari?
c) Quantes lliures i quants denaris es necessitaven per pagar 315 sous?

1.4. El paper moneda: Una promesa de pagament.

El paper moneda es va començar a utilitzar quan els orfèvres (primers banquers) expedien rebuts a canvi d'or i d'altres objectes preciosos que els eren lliurats per mantenir-los fora de perill. Si el depositari necessitava una part de l'or per fer algun pagament, anava a l'orfebre i el recuperava si retornava el rebut. Aquesta pràctica es va anar extenent fins al punt que es van convertir en els bitllets de banc en els quals figura la quantitat, la promesa de pagament en or i el nom o l'entitat on es podria cobrar.

La Xina és el primer país que va utilitzar el paper moneda en el segle VII. A Europa els bancs no van fer bitllets fins al segle XVII.

Els bitllets perdien valor si els bancs no tenien prou monedes quan la gent volia canviar els bitllets per diners "reals". Això provocava una desconfiança total amb l'entitat financera i es produïa la denominada **fallida**.

El paper moneda es va estendre gràcies a les seves avantatges com a mitjà de canvi: tan sols variant el nombre de zeros impresos en el bitllet, tindriem més o menys quantitat de diners en un mitjà molt transportable, lleuger, de mides petites i fàcil d'emmagatzema.

Activitat 1.12.

La unitat patró internacional en el mercat mundial de l'or és un lingot, el pes del qual és de 12,5 quilograms. No obstant això, hi ha diferents tipus de lingots: d'1,5 quilograms, de 3 quilograms i de 300 grams.

- a) Si el preu de l'or és de 10,23 € el gram, calcula el valor dels diferents lingots anteriors.
- b) Una persona cobra 1253,02 €. Quants grams d'or li donarien si cobrés el sou en or?

Activitat 1.13.

La mesura de la quantitat d'or que conté un objecte és el quirat. L'or pur té 24 quirats.

- a) Les monedes d'or se solen fabricar de 22 quirats. Quin tant per cent d'or contenen les monedes d'or?
- b) Un braçalet d'or és de 20 quirats i pesa, en total, 300 grams. Quants grams d'or pur conté? Quin és el valor de l'or que té?

1.5. Els diners avui.

La diferència que hi ha entre els diners d'avui dels diners antics és que actualment no es pot canviar per or o plata tal com es feia abans. Avui dia els diners són una convenció artificial.

Actualment els diners compleixen bàsicament tres funcions:

- 1) Actua com a mesura precisa per expressar els preus i els deutes.
- 2) És el mitjà modern de canvi de béns i de serveis (compravenda).
- 3) Serveix com a mecanisme d'estalvi.

Els diners que la gent té als bancs s'anomenen diners bancaris. Qualsevol persona pot disposar d'aquests diners retirant-los en forma de bitllets, o bé, utilitzant xecs i targetes de crèdit.

Els **xecs o talons**, són documents que utilitza una persona o una empresa per treure diners del seu compte corrent en profit propi o per pagar a altres persones.

Les **targetes de crèdit** són un dels trets que més caracteritza el sistema bancari modern. Hi ha molts tipus de targetes de crèdit, però la funció més important que tenen és la del pagament ajornat. Totes les targetes de crèdits estan associades a un compte corrent o a una llibreta d'estalvis.

A més a més dels xecs i de les targetes de crèdit, podem utilitzar els diners que tenim al banc per pagar factures sense fer-ho directament amb bitllets, és l'**ordre de pagament** a un compte corrent o una llibreta d'estalvis. Si volem pagar, per exemple, la factura de la llum, omplim un imprès que permet donar l'ordre al banc perquè pagui el rebut. L'empresa de subministrament elèctric passa les factures al banc, i aquest, paga amb diners de la nostra llibreta o del nostre compte corrent.

Activitat 1.14.

Els deutes d'una botiga amb diversos bancs són: 390,67 €; 444,79 € i 209,15 €.

Aquest mes ha tingut uns ingressos de 1412,53 € i unes despeses de 384,69 €.

- a) Expressa les quantitats anteriors amb el signe corresponent.
- b) Quin és el saldo final de la botiga un cop liquidat el deute amb els bancs?

Activitat 1.15.

S'anomena **moneda fraccionaria** les monedes que fem servir normalment. En total no sumen una gran quantitat, aproximadament 1/13 del total dels diners de la comunitat. Si en un país hi ha en circulació 52 milions d'unitats monetàries, quin és el número de monedes que fa servir normalment la població d'aquest país?

Activitat 1.16.

L'estat d'un compte corrent d'un banc es presenta en un full de paper com el de la taula adjunta, on s'identifiquen els pagaments i els ingressos que s'han dut a terme.

a) Acabeu d'omplir la taula:

Concepte	Data del valor	Import	Saldo
Saldo de la llibreta anterior			2125,23
Rebut d'Hidroelèctrica	27/06	315,12-	
Transferència	01/07		3541,37
Reintegrament	01/07	120,00-	
Targeta Visa Clàssica	02/07		2567,29
Traspàs de fons	06/07	324,50	
Reintegrament del caixer	12/07		2002,79
Assegurança del cotxe	19/07	935,19-	
Pagament d'un taló	29/07		999,01
Ingrès nòmina	30/07		3450,27

b) Quin va ser el total de despeses i el total d'ingressos en el compte corrent entre les dates que figuren en l'extracte anterior? Quin és el saldo de les operacions d'aquest període?

Activitat 1.17.

És molt més fàcil de portar i de comptar una gran quantitat de diners en bitllets que la mateixa quantitat en monedes. De fet cada bitllet val per moltes monedes.

- a) Un bitllet de 50 €, quantes monedes de 2 € són? Quantes monedes de 5 cèntims d'euro són?
- b) Un caixer automàtic dona bitllets de 50 € i de 20 €. Si volem treure 180 €, indiqueu totes les possibilitats que té el caixer per donar-nos aquests diners.

Els pagaments en el comerç entre diferents països es fan sobre la base de l'acord de poder intercanviar les seves monedes. Ara bé; el problema consisteix a trobar una relació numèrica entre les diferents monedes del món, és a dir, els valors relatius de les diferents monedes, aquests valors reben el nom de canvis.

Cap al 1870, la majoria de països van utilitzar el sistema bimetàl·lic, és a dir, les monedes es valoraven en or o en plata. El problema de fixar la relació entre l'or i la plata va donar lloc al patró or, que consistia a fixar el valor de totes les monedes en grams d'or. A partir d'aquí es podia establir les equivalències entre qualsevol parell de monedes. Per exemple, si un marc alemany valia un gram d'or, i una lliura, cinc grams, el canvi era d'una lliura per cada cinc marcs. Però el patró or es va deixar d'utilitzar a partir de la dècada del 1930.

El 1944, 44 països van arribar a l'acord de relacionar totes les monedes amb el valor del dòlar americà (patró dòlar) el qual, al seu torn, es relacionava amb l'or a raó de 35 \$ per unça. Aquest sistema va funcionar fins la dècada dels anys setanta. La major part de les monedes tenien relacions fixes amb el dòlar i els valors de canvi tan sols els podien fer els governs. Quan un govern baixava el valor de la seva moneda respecte al dòlar, es parlava de devaluació de la moneda, i perdia valor, no tan sols davant del dòlar sinó també en relació a les altres monedes que no havien sofert canvis.

Entre els anys 1971 i 1973, els països més desenvolupats van adoptar un nou sistema monetari anomenat flotant. En aquest sistema, les monedes no tenen un patró de referència ni un valor fix de canvi entre si, sinó que canvien de paritat de dia en dia. En aquest cas no són els governs els encarregats de fixar-ne el valor, sinó que aquests els fixa un mercat de divises. A tall d'exemple, imagineu-vos que unes mercaderies d'un

país, per exemple Alemanya, es fan molt populars i hi ha molts països que les volen comprar; per poder-ho fer, necessiten marcs alemanys, que han de comprar al mercat de divises. Com molta gent voldrà comprar amb els seus diners marcs alemanys, el seu valor de canvi pujarà.

Si necessitem divises d'altres països per fer un viatge, les haurem de comprar en un banc o caixa d'estalvis. Aquestes disposen de la cotització diària de totes les monedes en forma de taula. Així ens podem trobar que, per exemple:

Divisa	Compra	Venda
1 \$ EUA	1,012 €	1,115 €

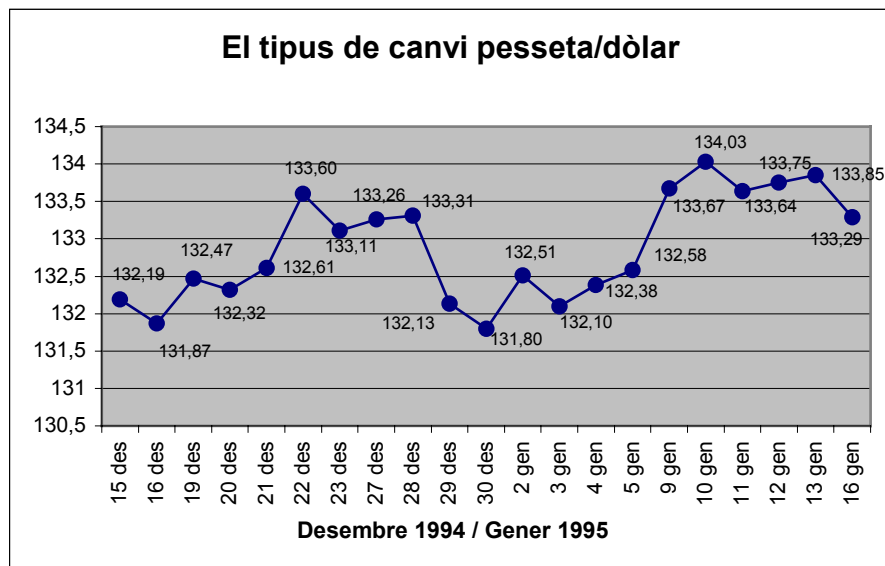
Això vol dir que si volem comprar al banc un dòlar, el banc, que és el venedor, ens cobrava 1,115 €. En canvi, si nosaltres tenim un dòlar i el volem canviar per euros, el banc, que és el comprador, ens donarà 1,012 €. Per tant, el banc sempre surt guanyant. A més, els bancs cobren una comissió pel canvi de moneda, que pot ser un import fix, o bé, un tant per cent de la quantitat canviada.

Activitat 1.18.

Per fer un viatge, canviem 800 dòlars americans a euros en les condicions establertes anteriorment. Si quan tornem ens han sobrat 37 \$, quants euros hem gastat en el viatge?

Activitat 1.19.

Els gràfics són un bon instrument per representar l'evolució de preus, el canvi de moneda, etc., i en general, per informar de fenòmens que varien al llarg del temps. El que tenim aquí correspon a l'evolució del canvi entre pessetes i dòlars americans durant la segona quinzena del desembre de 1994 i la primera quinzena del gener de 1995. Quin va ser el valor màxim i el valor mínim del canvi? En quina data es va efectuar?

És possible que en un futur no gaire llunyà els diners que coneixem en forma de bitllets i monedes hagin desaparegut completament. Cada vegada utilitzem menys aquest tipus de diners, ja que hem substituït els pagaments en efectiu per targetes de crèdit,

transferències bancàries, ordres de pagament, ... Tot funcionarà a base de números: positius si són ingressos i negatius si són despeses, però aquests números hauran de ser, com fins ara, una mesura del valor de les coses, i per tant, es continuarà necessitant una unitat monetària. La unificació de les diferents unitats monetàries simplificaria molt les relacions comercials entre els països.

Al llarg de la història s'han fet uns quants intents d'aconseguir aquesta unitat monetària. La més propera a nosaltres és la que ens ha portat cap l'euro com a moneda única a 10 dels 12 països de la Unió Europea (UE). El camí cap a l'euro va començar el 1957 amb la signatura del tractat de la CEE, que incloïa un títol sobre política monetària i un seguit de protocols sobre la Unió Econòmica i Monetària (UEM). L'any 1990 es va iniciar la primera de les tres fases d'implantació. En una primera fase, juliol de 1990-desembre de 1993, es pretenia aconseguir el màxim de convergència econòmica entre tots els països de la UE; en una segona fase, gener de 1994-desembre de 1998, s'havia d'acomplir per part dels estats membres de la UE un seguit de requisits per a poder accedir-hi; i en una tercera fase, que s'iniciava l'1 de gener de 1999 amb el tipus de conversió de l'euro respecte de les monedes de tots els estats membres. L'euro a partir d'aquell moment valia 166,386 ptes, però no començaria com a moneda d'ús corrent fins l'1 de gener de 2002, convivia amb la pesseta fins el 28 de febrer d'aquests anys. Des de llavors, els 10 països de UE que es van acollir-se a la nova moneda (tots menys Gran Bretanya i Dinamarca) tenen una moneda única, l'euro, una política monetària comuna i un Banc Central Europeu, amb seu a Frankfurt (Alemanya).

Activitat 1.20.

L'euro, pel que fa a l'estat espanyol, va pendre el valor de 166,386 pessetes. A partir d'aquest valor:

- a) Calcula el valor en pessetes dels bitllets de 5, 10, 20, 50, 100, 200 i 500 euros.
- b) L'euro, com gairebé totes les monedes, es fracciona de forma decimal en 100 parts, cadascuna de les quals és un cèntim. Com molt bé sabeu es fabriquen monedes d'1, 2, 5, 10, 20 i 50 cèntims. Calcula el valor en pessetes de cadascuna d'aquestes monedes.
- c) Calcula en euros o en pessetes els preus següents:

Article	Preu (en PTA)	Preu (en €)
Llibre	2300	
Cotxe	2500000	
Bicicleta		195,00
Pantalons		36,80
1 Kg d'arròs	125	
El diari AVUI		1,00
Un CD de música		15,03
1 targeta de metro		5,26
1 barra de pa	75	
Videojoc		185,13